

Trečiadienį Europos Parlamente minint Tarptautinę Holokausto atminimo dieną, nacių Kaune nužudyto žymaus violončelininko Pál Hermann istoriją papasakojo jo dukra Corrie Herman.

Atminimo ceremoniją, kuria kartu pagerbiamas ir Aušvico koncentracijos stovyklos išvadavimo 80-etis, pradėjusi EP Pirmininkė Roberta Metsola teigė: „Niekada negalime pamiršti ir turime veikti. Mūsų karta yra paskutinė, kuri turi garbę pažinti išgyvenusius Holokaustą ir tiesiogiai išklausti jų gyvenimo istorijas. Jų balsas, drąsa, prisiminimai padeda nutiesti tiltą į praeitį, kurios negalime pamiršti. Nes net ir po Holokausto siaubo antisemitizmas nedingo. Jis išliko ir prisitaikė“.

„Atmintis yra pareiga užtikrinti, kad „daugiau niekada“ nebūtų tuščiu pažadu. Šis Europos Parlamentas visada prisimins. Mes visada apie tai kalbėsime, kaip mus mokė Holokaustą išgyvenusi pirmoji Europos Parlamento Pirmininkė moteris Simone Veil. Jos palikimas mums primena, kad neutralumas padeda persekiotojui, o ne aukai. Europos Parlamentas kovos už garbę, viltį ir žmoniją“, – pridūrė EP Pirmininkė.

Vėliau kalbėjusi Corrie Hermann europarlamentarams papasakojo Vengrijoje gimusio tėvo violončelininko ir kompozitoriaus Pál Hermann, kuris 1944 m. buvo nužudytas nacių Kauno IX-ajame forte, gyvenimo istoriją. „Ši istorija apie vieną Holokausto auką skirta visiems šešiams milijonams aukų, kurių mes ilgimės“, – sakė ji.

C. Hermann papasakojo apie savo tėvo gyvenimą nuo studijų Budapešto Franz Liszt akademijoje iki pasirodymų prestižiškiausiose Europos scenose. Pabėgęs į Belgiją ir Prancūziją, 1944 m. balandį per gatvės reidą jis buvo suimtas Tulūzoje ir nugabentas į Dransi stovyklą netoli Paryžiaus. Iš ten 73-uoju konvojumi su suimtais Prancūzijos žydais ištremtas į Kauno IX-ą fortą.. Kol traukinys laukė stotyje, jis sugebėjo išmesti raštelį, prašydamas išsaugoti jo Gagliano violončelę. Raštelis buvo rastas ir išsiųstas kompozitoriaus svainiui, kuris pakeitė Gagliano violončelę į mažesnę instrumentą ir prisirišęs ją ant nugaros pabėgo. „Nežinome, kas nutiko toliau, bet tik keletas iš 900 kalinių grįžo po karo“, – prisiminė jo dukra.

Nepaisant tragiško likimo, P. Hermann muzika ir toliau įkvepia žmones visame pasaulyje. Praėjus daugiau nei 80 metų po jo mirties, jo Gagliano violončelė buvo atrasta iš naujo, o jo kompozicijas atlieka žinomi tarptautiniai menininkai. „Hitleris degino knygas, sunaikino paveikslus ir nužudė milijonus, bet muzika nenugalima“, – pažymėjo C.Herman.

Po jos kalbos europarlamentarai pagerbė Holokausto aukas tylos minute ir Maurice Ravel

muzikiniu kūrinio „Kaddish“ (aram. malda už mirusiuosius), atliktu su Gagliano violončele.

Manoma, kad P. Hermann yra žuvęs Kauno IX-ame forte. Jo atminimas yra saugomas IX-o forto muziejuje, kur ekspozicijoje 73-iajam konvojui atminti skamba jo muzika.

